

«ΙΣΤΟΡΙΑ, ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ «ΕΥΑΙΣΘΗΤΑ» ΑΡΧΕΙΑ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ»

Με ιδιαίτερη επιτυχία πραγματοποιήθηκε (23.06.2015) στις εγκαταστάσεις της πρώην Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας στο Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α), ημερίδα με θέμα «**Ιστορία, Μνήμη και «Ευαίσθητα» Αρχεία των Σωμάτων Ασφαλείας στην Ελλάδα**». Στην ημερίδα παρέστησαν ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης αρμόδιος σε θέματα Δημόσιας Τάξης & Προστασίας του Πολίτη κ. Γιάννης Πανούσης, ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης κ. Δημήτρης Αναγνωστάκης, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτικής Προστασίας κ. Τάσος Μαυρόπουλος και ο Αναπληρωτής Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, κ. Τζανέτος Φιλιππάκος, ενώ από τη Φυσική Ηγεσία του Σώματος παρέστησαν ο Αρχηγός της Ελληνικής Αστυνομίας, Αντιστράτηγος Δημήτριος Τσακνάκης, ο Υπαρχηγός του Σώματος, Αντιστράτηγος Κωνσταντίνος Τσουβάλας,

ο Γενικός Επιθεωρητής Αστυνομίας Νοτίου Ελλάδος, Αντιστράτηγος Κωνσταντίνος Μιχαϊρίνας, ο Γενικός Επιθεωρητής Αστυνομίας Βορείου Ελλάδος, Αντιστράτηγος Δημήτριος Σοφίος καθώς και άλλοι αξιωματικοί. Συντονιστής της ημερίδας ήταν ο κ. Ηλίας Νικολακόπουλος, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Την ημερίδα προλόγισαν απευθύνοντας σύντομο χαιρετισμό ο Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Τάξης κ. Δημήτρης Αναγνωστάκης, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ιστορίας – Εκδόσεων της Διεύθυνσης Επικοινωνίας /Α.Ε.Α. κ. Κωνσταντοπούλου Μαρία και ο Καθηγητής ΕΚΠΑ και Πρόεδρος ΚΕ.ΜΕ.Α. κ. Τσινιζέλης Μιχαήλ. Στην ημερίδα, μέσα από τις δύο συνεδρίες που αναπτύχθηκαν δόθηκε η ευκαιρία στην Ελληνική Αστυνομία, σε ιστορικούς, κοινωνιολόγους, πολιτικούς και επιστήμονες να συζητήσουν για τη διαδικασία διάσωσης/ψηφιοποίησης του Ιστορικού Αρχείου της Αστυνομίας. Με πρωτοβουλία του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτε-

ρικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης αρμόδιου σε θέματα Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη κ. Γιάννη Πανούση το ιστορικό αρχείο θα ψηφιοποιηθεί, θα ταξινομηθεί, θα καταγραφεί και θα διαβαθμιστεί, ώστε να μπορέσει σύντομα να φτάσει στους ερευνητές, προκειμένου η ερευνητική κοινότητα να αντλήσει στοιχεία και πληροφορίες για την ιστορία των Σωμάτων Ασφαλείας, αλλά και της Ελλάδας εν γένει σε μία ιδιαίτερα σημαντική περίοδο της Ελληνικής Ιστορίας. Οι καθηγητές Σύγχρονης, Μεσαιωνικής και νεότερης Ελληνικής Ιστορίας καθώς και καθηγητές Εγκληματολογίας συμμετείχαν με εισηγήσεις στην ημερίδα προσπαθώντας να παρουσιάσουν στο ακροατήριο τη χρησιμότητα του ιστορικού αρχείου της Ελληνικής Αστυνομίας. **Στη πρώτη συνεδρία που πραγματοποιήθηκε μίλησαν και ανέπτυξαν τη δική τους θεματική ενότητα οι:** κ. Κωνσταντίνα Μπότσιου, Αναπληρώτρια καθηγήτρια Σύγχρονης Ιστορίας και Διεθνούς Πολιτικής, Αντιπρύτα-

νης, Πανεπιστημίου Πελοποννήσου – Το αρχειακό υλικό της Ελληνικής Αστυνομίας: μια ιστορία που δεν έχει ειπωθεί, η κ. Έφη Αβδελά, Καθηγήτρια Σύγχρονης Ιστορίας, Πανεπιστημίου Κρήτης – *Ευαίσθητα αρχεία: Γράφοντας ιστορία πέρα από τα προφανή*, ο κ. Νίκος Καραπιδάκης, Καθηγητής Μεσαιωνικής Ιστορίας, Ιονίου Πανεπιστημίου, Πρόεδρος Εφορίας Γ.Α.Κ. – *Τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και η πολιτική πρόσβασης στα αρχεία* και ο κ. Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Επίκουρος Καθηγητής Νεώτερης Ελληνικής Ιστορίας, Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, – *Φάκελοι πολιτικών φρονημάτων: από την καταστροφή στην έρευνα και στην ιστορική αξιοποίηση. Στη δεύτερη συνεδρία που ακολούθησε μίλησαν και ανέπτυξαν τη δική τους θεματική ενότητα οι:* η κ. Νίκη Μαρωνίτη, Επίκουρη Καθηγήτρια Νεότερης Ελληνικής Ιστορίας, Παντείου Πανεπιστημίου – *Όψεις της ιστορίας του ελληνικού κράτους και των θεσμών του μέσα από ευαίσθητες αρχειακές σειρές*, ο κ. Κώστας Δανούσης, Αστυνομικός Υποδιευθυντής ε.α. – *Εισαγωγή στην Ιστορία της Αστυνομίας στην Ελλάδα. Ιστοριογραφικοί προβληματισμοί*, ο κ. Γιώργος Παπανικολάου, Αναπληρωτής Καθηγητής Εγκληματολογίας Teesside university, UK – *Σκέψεις για τη συμβολή της αρχειακής έρευνας στην επιστημονική μελέτη της σύγχρονης ιστορίας* και η κ. Σοφία Βιδάλη, Καθηγήτρια Εγκληματολογίας & Αντεγκληματικής Πολιτικής, Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, – *Η Ιστο-*

ρία των Σωμάτων Ασφαλείας στην Ελλάδα: σπάζοντας τη σιωπή : υποδείξεις για το παρόν και το μέλλον. Στη συνέχεια ακολούθησε συζήτηση με ερωτήσεις και τοποθετήσεις από απόστρατους και ενεργεια αστυνομικούς και άλλους πολίτες που παρακολούθησαν την ημερίδα.

Στο κλείσιμο της ημερίδας απύθνη χαιρετισμό ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης κ. Γιάννης Πανούσης, ο οποίος ανα-

φέρθηκε στην προσπάθεια συμφιλίωσης της Αστυνομίας με τον πολίτη, στο ιστορικό αρχείο των Σωμάτων Ασφαλείας, αλλά και τη νέα πολιτική για την Αστυνομία. Ο κ. Υπουργός αναφερόμενος στην αξιοποίηση του αρχειακού υλικού της Αστυνομίας, έκανε λόγο για 2.012 φακέλους πολιτικών προσώπων, με ημερομηνία ανοίγματος το 2029. Ο ίδιος έχει προτείνει στον Πρωθυπουργό να ανοίξουν οι φάκελοι το 2017. Ο κ. Πανούσης αναφέρθηκε στο ρόλο που έχει παίξει η αστυνομία στο παρελθόν, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά παγκοσμίως, με αποτέλεσμα την όξυνση των ήδη τεταμένων σχέσεων κράτους-κοινωνίας-πολιτών. «*Η εμπλοκή της αστυνομίας στην πολιτική ζωή του τόπου και, τελικά, η πολιτική εργαλειοποίησή της από πολιτικούς μηχανισμούς συνιστά έναν διαχρονικό, ελληνικό και όχι μόνο, φαινόμενο. Αυτή η πολιτική αστυνομία, η εκτροπή*

της αστυνομίας, στο όνομα της προστασίας της κρατικής ασφάλειας του καθεστώτος, που αστυνομεύει τους κάθε είδους αντιφρονούντες και εν γένει πολιτικούς υπόπτους, διαχώρισε το κράτος από την κοινωνία μέσω του φόβου και υπεισήρθε στον ιστορικό χώρο ενοχοποιώντας πολιτικούς εχθρούς του καθεστώτος». Επίσης, πρόσθεσε ότι «*ενώ η τάξη παραπέμπει στην τήρηση των κανόνων και η αταξία σε αναρχία, η ελληνική αστυνομία λειτούργησε ιδιόρρυθμα. Δημιουργούσε η ίδια αταξίες και ανώμαλες καταστάσεις, στο όνομα της διατήρησης της δημόσιας τάξης. Έτσι λοιπόν το δημόσιο συμφέρον και τα ειδικά προνόμια της άρχουσας τάξης υπήρξαν οι καθοδηγητές της δράσης της αστυνομίας».* Σε αυτό το πλαίσιο, επισήμανε ότι χρειάζεται μια νέα μορφή αστυνομίας, που θα έχει ρόλο συμφιλιοτικό, συμβιβαστικό, διαιτητικό, διαμεσολαβητικό. «*Η αστυνομία της μηδενικής ανοχής, του ρατσισμού και της επιλεκτικής παρέμβασης, αλλά και ο ειδικός κώδικας αξιών και συμπεριφοράς των αστυνομικών, η λεγόμενη «αστυνομική υποκουλτούρα» χρησιμοποιήθηκαν από την εξουσία με σκοπούς ανώτερους από αυτούς. Αυτή τη στιγμή, καλούμαστε να δώσουμε στην Αστυνομία έναν άλλο ρόλο, με άλλους όρους και, κυρίως, πλάι στον πολίτη. Αυτή ακριβώς τη νέα σχέση, τη νέα προσέγγιση και αυτή την ιστορική αλήθεια θα επιχειρήσει να φέρει στο φως το αρχείο, ενώ έχουμε πολλές ελπίδες ότι θα δούμε και τις δημοκρατικές ρίζες της αστυνομίας».* ■